

K výběru kandidátů ČAK na soudce Ústavního soudu

Před prezidentem Petrem Pavlem stojí mimořádně důležitý úkol, kterým není nic menšího než obměna soudců Ústavního soudu, jen v letošním roce jich totiž skončí ve funkci sedm. Hned po převzetí úřadu pan prezident ustavil k tomu úkolu určenou komisi v čele s profesorem Kyselou a současně se obrátil na více než dvacítku institucí, aby do čtrnácti dnů navrhly vhodné kandidáty.

Situaci v tomto směru je možné hodnotit jako velmi delikátní, když onen výběr obeslaných je institucionálně vsutku pestrý: univerzity, soudy, profesní spolky nebo - jako ČAK - organizace zřízené zákonem.

Jako předseda největší samosprávné právnické organizace si k tomu dovolím uvést, že je třeba mít vždy na paměti, že Česká advokátní komora je samosprávnou právnickou profesní organizací v České republice a ze zákona sdružuje všechny advokáty, kteří v ČR vykonávají advokacii. Komora vykonává veřejnou správu na úseku advokacie. Ze zákona o advokacii pak vyplývá zejména její kontrolní a kárná pravomoc, ale stará se rovněž o výchovu a vzdělávání advokátních koncipientů i vzdělávání advokátů.

ČAK je především regulátorem, který upravuje legislativními a etickými stavovskými předpisy podmínky výkonu advokacie. Z toho logicky vyplývá, že ke všem svým členům musí zachovávat rovný přístup a nemůže žádného advokáta či advokátku upřednostňovat či diskriminovat. Jak tedy vyhovět prosbě pana prezidenta, aby Komora navrhla vhodné kandidáty na funkci ústavního soudce z řad advokátů, když hlavními kritérii stanovenými panem prezidentem měly být vysoká osobní integrita a nezpochybňovaná odbornost v tématech, s nimiž Ústavní soud přichází do styku, která je uznávána kolegy, případně i širší veřejností?

Je třeba zdůraznit, že Komora sdružuje skoro 14 000 advokátů a z povahy své činnosti nemá detailní informace o činnosti většiny z nich, když často ví jen o jejich kárných proviněních. Z povahy své činnosti má Komora pochopitelně více informací o advokátech, kteří se aktivně účastní stavovské samosprávy, ať již jako členové volených orgánů, odborných sekcí, regionální představitelé či přednášející. U většiny ostatních advokátů se může Komora omezit v zásadě na konstatování o jejich bezúhonnosti.

S tímto vědomím k výzvě prezidenta republiky přistoupilo představenstvo České advokátní komory, kterému bylo z řad advokátů doporučeno či se s žádostí o doporučení obrátilo celkem 15 kandidátů.

Představenstvo se rozhodlo, že panu prezidentovi navrhne takové kandidáty, na jejichž doporučení se podle svého nejlepšího vědomí a svědomí shodnou všichni jednotliví členové představenstva. Na základě tohoto kritéria tak byli navrženi tři kandidáti, respektive dvě kandidátky a jeden kandidát. Není přitom nijak nelogické, že jde o osoby, které působily nebo působí v orgánech Komory, sdílí její hodnoty jako nezávislost, advokátní mlčenlivost, stavovská samospráva nebo právo na právní pomoc. Tyto osoby vždy měly a mají na srdci dobré jméno svého stavu a organizace, která je sdružuje. Je rovněž podstatné uvést, že tyto osoby byly do orgánů Komory zvoleny na sněmu svými kolegy a kolegy, což lze vnímat i tak, že jim kolegové prokázali důvěru a hovoří to i o jejich lidských a

odborných kvalitách a přínosu advokacii a jejímu stavu. Nejsou to žádní papalášové, jak jsem občas zaslechl, ale jsou to ti, kteří podstatnou část svého času věnují zpravidla bez nároku na odměnu advokacii, její samosprávě, fungování a její pověsti. Zároveň vzali členové představenstva v úvahu, že dominantní agendou Ústavního soudu je vyřizování individuálních ústavních stížností, jejichž řešení zpravidla nespočívá v řešení akademických ústavních otázek, ale vyžaduje odborné znalosti a praktické zkušenosti z civilního, trestního, správního či mezinárodního práva.

Doktorka Irena Schejbalová je vedle svých mnoha aktivit od počátku své praxe zastáncem toho, že i lidem, kteří nejsou v mnoha ohledech a z různých důvodů schopni ochránit svá práva, je třeba nabídnout a zajistit kvalifikovanou právní pomoc ve všech oborech práva tak, aby i pro osoby v sociálně tíživých podmínkách byla právní pomoc dostupná a kvalitní. Plně se věnuje zajišťování práva na právní pomoc prostřednictvím institutu advokáta určeného ČAK k poskytování právních služeb podle zákona o advokacii. Jedná se o důležitý prostředek k zajištění ústavního práva na právní pomoc zejména v situacích, kde není možné ustanovit zástupce rozhodnutím soudu. Má tak mimořádnou zkušenost s institutem ústavní stížnosti.

Doktorka Monika Novotná je aktivní členkou Komory dlouhé roky, v roce 2019 se stala jako první žena v historii české advokacie místopředsedkyní ČAK. Vede sekci pro veřejné právo ČAK. V rámci své profesní působnosti se věnuje zejména daňovému a správnímu právu, zastupuje klienty i při podávání ústavních stížností nebo stížností k Evropskému soudu pro lidská práva. Má v tomto ohledu nezpochybnitelné zkušenosti. Je nositelkou titulu Právník roku 2016 v oboru finančního práva.

Doktor Petr Bříza je předním českým advokátem, vyhledáván je zejména jako odborník na problematiku práva EU, mezinárodního práva soukromého, smluvního práva a práva mezinárodního obchodu. Aktivně působí v orgánech České advokátní komory: je členem Sekce ČAK pro právo EU, mezinárodní právo a mezinárodní vztahy, Sekce ČAK pro rozhodčí řízení, je zkušebním komisařem u advokátních zkoušek pro obor obchodní právo, bývalým členem Kárné komise ČAK. Je rovněž zapsaným mediátorem v seznamu mediátorů na ČAK.

Jsem hluboce přesvědčen, že všichni tři doporučení kandidáti požadavky pana prezidenta na vysokou osobní integritu a nezpochybněnou odbornost v tématech, s nimiž Ústavní soud přichází do styku, která je uznávána kolegy, případně i širší veřejností, v plné míře naplňují.

Mgr. Robert Němec, LL.M.,
partner, PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář,
předseda České advokátní komory

Text byl uveřejněn v EPRAVO.CZ Magazine 1/2023

Další články:

- [Proč musí obhájce u soudu mlčet?](#)

- [Advokátní úschovy a kolektivní vina](#)
- [Buřty, pivo a nenávisť](#)
- [Kolegialita jako klíč k úspěchu](#)
- [O co aktuálně usiluje vedení ČAK?](#)
- [O důstojnosti advokátního stavu](#)
- [O úspěchu restrukturalizace rozhoduje čas](#)
- [Stojí LL.M. za to?](#)
- [Verba docent ...](#)
- [Hodiny tikají každému](#)
- [Justice před soudem](#)